

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Eero Korpi

KOROTETUT POISTOT

verovuosina 2020–2023

Liiketalous
2021

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Eero Korpi
Opinnäytetyön nimi	Korotetut poistot verovuosina 2020–2023
Vuosi	2021
Kieli	suomi
Sivumäärä	36 + 1 liitettä
Ohjaaja	Jukka Niittykoski

Tämän tutkimuksen keskeisimpänä tavoitteena oli selvittää, kuinka hyödyllisinä taloushallinnon ammattilaiset pitävät korotettujen poistojen tekemistä omasta näkökulmastaan sekä toisaalta asiakasyritysten kannalta. Tutkimuksen aihe pohjautuu vuonna 2020 voimaan tulleeseen määräaikaiseen lakiin liittyen korotettuihin poistoihin.

Tutkimus on toteutettu kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena, jossa teoreettinen viitekehys perustuu alan kirjallisuuteen, voimassa olevaan lainsäädäntöön sekä verkkolähteisiin. Se koostuu kolmesta pääluvusta, joissa käsitellään poistoja ja korotettuja poistoja sekä korotettujen poistojen merkitystä. Tutkimuksen empiirinen osuus koostuu tutkimusaineistosta, jossa aineisto kerättiin sähköisellä kyselylomakkeella. Sähköiseen kyselylomakkeeseen vastaajina olivat taloushallinnon ammattilaiset.

Tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että taloushallinnon ammattilaiset suhtautuvat omasta näkökulmastaan melko neutraalisti korotettuun poistomahdollisuuden pitäen sitä kuitenkin hyödyllisenä asiana asiakasyrityksille.

ABSTRACT

Author	Eero Korpi
Title	Increased Depreciations for Fiscal Years 2020–2023
Year	2021
Language	Finnish
Pages	36 + 1 Appendices
Name of Supervisor	Jukka Niittykoski

The main objective of this study was to find out how useful financial professionals consider making increased depreciation from their own perspective, on one hand as well as for client companies. The subject of this study is based on the Fixed Term Act, which came into force in 2020, in connection with increased depreciation rates.

The research was concluded as a quantitative study, with a theoretical frame of reference based on literature in the field, the current law and online sources. It consists of three main chapters dealing with depreciation and increased depreciation and the importance of depreciation. The empirical part of the study consists of research data, in which data was collected using an electronic questionnaire. The respondents to the electronic questionnaire were financial professionals.

Based on the findings, financial professionals take a rather neutral view of the increased depreciation opportunity, while still seeing it as beneficial for the customer companies.

Keywords depreciations, increased depreciations, amendment of a law

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	8
1.1	Tutkimusongelmat -ja kysymykset	8
1.2	Tutkimusmenetelmät ja tiedonkeruu	9
1.3	Aikaisemmat tutkimukset	10
1.4	Opinnäytetyön rakenne	11
2	POISTOT YLEISESTI	12
2.1	Suunnitelman mukaiset poistot ja poistosuunnitelma.....	12
2.2	Yleisimmät poistomenetelmät	13
2.3	Suunnitelman ylittävät tai alittavat poistot.....	15
3	KOROTETUT POISTOT	17
3.1	Määräaikainen lakimuutos verovuosille 2020–2023	17
3.2	Esimerkkejä edellytyksistä korotettujen poistojen tekemiselle.....	18
3.3	Korotettujen poistojen käsitteleminen kirjanpidossa	19
4	KOROTETTUJEN POISTOJEN MERKITYS	20
4.1	Yhteisövero ja lykätty verotus	20
4.2	Yritysten investointihalukkuus	21
5	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	23
5.1	Aineiston keruu	23
5.2	Kyselytutkimus	23
6	TUTKIMUSTULOKSET	25
7	TUTKIMUKSEN YHTEENVETO	29
7.1	Johtopäätökset	29
7.2	Tutkimuksen luotettavuus	32
7.3	Eettiset kysymykset	33
7.4	Pohdinta	33

LÄHTEET	34
LIITTEET	37

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuvio 1. Tasapoiston ja menojäännöspoiston ero	13
Kuvio 2. Esimerkki tilanteesta, jossa korotetut poistot saa tehdä. Mukailtu (Verohallinto. Korotetut poistot verovuosina 2020–2023. 2021).	18
Kuvio 3. Esimerkki tilanteesta, jossa korotettuja poistoja ei saada tehdä. Mukailtu (Verohallinto. Korotetut poistot verovuosina 2020–2023. 2021)	19
Kuvio 4. Kuvio 4. Yksityisten investointien määrän kehittyminen Suomessa verrattuna Yhdysvaltoihin, Saksaan ja Ruotsiin. (Hetemäki 2019, 5).	22
Kuvio 5. Asiakasyritysten ehdotukset korotettujen poistojen tekemisestä taloushallinnon ammattilaisille verovuosina 2020–2023.	25
Kuvio 6. Taloushallinnon ammattilaisten työntajaltaan saama koulutus ja tieto korotetuista poistoista.	26
Kuvio 7. Korotetun poistomahdollisuuden hyödyllisyys taloushallinnon ammattilaisen näkökulmasta.	27
Kuvio 8. Korotetun poistomahdollisuuden hyödyllisyys asiakasyrityksen kannalta.	28
Taulukko 1. Esimerkki korotettujen poistojen tekemisestä suunnitelman ylittävinä poistoina poistoeron kautta.	15

LIITELUETTELO

LIITE 1. Opinnäytetyön kyselylomake

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön aiheena ovat korotetut poistot verovuosina 2020–2023. Opinnäytetyön aihe nivoutuu uuteen väliaikaiseen lakiin, joka tuli voimaan tammikuun ensimmäisenä päivänä vuonna 2020. Laki koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden korotetuista poistoista verovuosina 2020–2023 mukaan neljän verovuoden aikana saa tehdä koneista ja kalustosta kaksinkertaiset poistot tiettyjen edellytysten täytyessä. (L1572/2019). Opinnäytetyön tavoitteena on tehdä kyselytutkimus, jolla selvitetään taloushallinnon ammattilaisten näkemyksiä siitä, miten hyödyllisinä he kokevat väliaikaisen lakimuutoksen koskien korotettuja poistoja uusista koneista ja laitteista sekä muun niihin verrattavasta irtaimesta käyttöomaisuudesta verovuosina 2020–2023. Opinnäytetyön aihe on tällä hetkellä ajankohtainen ja kiinnostava, sillä aihe koskettaa uusia kone- ja laiteinvestointeja tekeviä yrityksiä konkreettisesti ja monissa yrityksissä on todennäköisesti ainakin harkittu korotettujen poistojen hyödyntämistä lain tarkoittamista uusista kone- tai laiteinvestoinneista. Opinnäytetyössä käsitellään poistoja ja korotettuja poistoja yleisesti kirjallisuuden ja artikkeleiden avulla. Lisäksi opinnäytetyössä tarkastellaan teoriaa korotettujen poistojen merkityksestä, kvantitatiivisesta eli määrällisestä tutkimuksesta, kyselytutkimuksesta sekä tulosten analysointimenetelmistä.

1.1 Tutkimusongelmat -ja kysymykset

Tutkimusongelmana tässä opinnäytetyössä on selvittää, miten taloushallinnon ammattilaiset ovat suhtautuneet hallituksen lanseeraamaan kaksinkertaistettuun poistomahdollisuuteen. Opinnäytetyön tavoitteena on kuvata, mitä kaksinkertaistettu poistomahdollisuus käytännössä tarkoittaa ja saada kahdelle taloushallintoalan yritykselle tehtävän kyselyn avulla tuloksia siitä, onko korotettuja poistoja koskeva määräaikainen lakimuutos ollut hyödyllinen.

Tutkimusongelman lähtökohtana on aiheen ajankohtaisuus ja merkityksellisyys yritysten kannalta. Määräaikainen lakimuutos astui voimaan tammikuussa 2020,

joten sitä ei vielä ole välttämättä ehditty laajalti hyödyntämään, mutta lakimuutos on ollut voimassa jo yli vuoden, kun opinnäytetyöprosessi on aloitettu, joten aiheesta on jo saatavilla riittävästi tietoa tutkimuksen tekoa varten.

Tutkimuskysymykseni ovat seuraavat:

- Ovatko taloushallinnon ammattilaiset tietoisia tammikuussa 2020 voimaan astuneesta lakimuutoksesta, jonka mukaan uusista kone- ja laiteinvestoinneista voi tehdä kaksinkertaiset poistot verovuosina 2020–2023?
- Ovatko asiakasyritykset ehdottaneet korotettujen poistojen tekemistä taloushallinnon ammattilaisille?
- Kokevatko taloushallinnon ammattilaiset saaneensa riittävästi tietoa ja/tai koulutusta korotettuihin poistoihin liittyen työntajaltaan, esimerkiksi niiden käsittelemisestä kirjanpidossa?
- Kuinka hyödyllisenä taloushallinnon ammattilaiset pitävät hallituksen lanseeraamaa niin sanottua tuplapoistomahdollisuutta koskien uusia kone- ja laiteinvestointeja verovuosina 2020–2023 omasta ja asiakasyritysten näkökulmasta?

1.2 Tutkimusmenetelmät ja tiedonkeruu

Tässä opinnäytetyössä käytetään tutkimusmenetelmänä kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusta. Määrällinen tutkimus on tieteellisen tutkimuksen menetelmäsuuntaus, joka perustuu kohteen kuvaamiseen ja tulkitsemiseen tilastojen ja numeroiden avulla. (Jyväskylän yliopisto. Määrällinen tutkimus. 2015). Opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi valittiin kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus, sillä opinnäytetyön aiheesta on olemassa teoriaa ja esiyymmärrystä, mitä edellytetään määrällisessä tutkimuksessa. Määrällisessä tutkimuksessa käytetään tiedonkeruumenetelmänä muun muassa tutkimuslomaketta eli kyselylomaketta. (Kananen 2010, 74–75).

Tutkimuksen tarkoituksena on saada kyselylomakkeella kerättävän aineiston avulla vastaukset edellisessä alaluvussa esitettyihin tutkimuskysymyksiin. Saatuja tuloksia käsitellään tilastotieteen menetelmien avulla tutkimuksen empiirisessä osassa.

Tutkimuksen lähteinä käytetään suurimmaksi osin sähköisiä lähteitä, koska aihe on tuore, eikä siitä ole saatavilla vielä ajankohtaista kirjallisuutta. Kirjallisiakin lähteitä on kuitenkin käytetty, kuten esimerkiksi tutkimusmenetelmäoppaita ja kirjanpidon perusteoksia.

1.3 Aikaisemmat tutkimukset

Tutkimusta aloittaessa keväällä 2021 Google Scholar -hakukoneesta löytyi enimmäkseen vain poistoja yleisimmin käsitteleviä tutkimuksia, mutta syksyllä 2021 ammattikorkeakoulujen yhteiseen tietokantaan, Theseukseen oli ilmestynyt Tomolan (2021) kirjoittama opas korotetuista poistoista verovuosille 2020–2023.

Myös aikaisemmat hallitukset ovat päättäneet korotetuista poistomahdollisuuksista yrityksille tietyn mittaisiksi määräajoiksi, joten aiheeseen liittyviä tutkimuksia on tehty aiemmin, muttei juurikaan ammattikorkeakoulutasolla. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) tutkijat Seppo Kari ja Sami Grönberg ovat käsitelleet vuosina 2012 ja 2015 valmistuneissa tutkielmissaan sitä, miten yritykset reagoivat korotettuihin poistoihin.

Karin tutkielman ”Miksi yritykset eivät reagoi korotettuihin poistoihin?” mukaan vain harvat yritykset ovat hyödyntäneet aikaisempina vuosina olleita korotettuja poistomahdollisuuksia. Karin mukaan yhtenä syynä tähän voi olla se, että laskelmien mukaan parhaassakin tapauksessa 2010-luvun alussa korotettujen poistojen yritysverotuksessa tuottama säästö on ollut vain 1–3 prosenttia investointimestä. Karin mukaan korotettujen poistojen arvo on ollut 2010-luvun alussa yritykselle ja yrittäjille parhaimmillaankin vain vähäinen ja jopa negatiivinen matalan yhteisöverokannan ja matalien korkojen johdosta. (Kari 2012,14.)

Grönbergin tutkielman ”Tekevätkö yritykset korotettuja poistoja?” mukaan vain suhteellisen pieni joukko yrityksistä hyödynsi hallituksen vuonna 2009 lanseeraamaa tuotannollisten investointien kaksinkertaista poistomahdollisuutta kahden vuoden määräaikana. Grönbergin tutkimustulosten mukaan merkittävin yhteys korotetun poiston tekemiseen on investoinnin koolla. (Grönberg 2015, 26.)

1.4 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyön rakenne koostuu johdannosta, teoreettisesta viitekehyksestä, empiirisestä osuudesta sekä tutkimuksen tuloksista ja yhteenvedosta. Johdannossa esitellään tutkimuksen taustaa, sisältöä, tutkimusongelmia -ja kysymyksiä sekä tutkimusmenetelmää. Teoreettiseen viitekehykseen kuuluvat luvut 2–4, joissa käsitellään muun muassa poistoja ja poistomenetelmiä yleisesti sekä poistoja koskevaa väliaikaista lakimuutosta ja sen vaikutuksia. Tutkimuksen toteuttamisesta kerrotaan luvussa 5 ja tutkimuksen tuloksista luvussa 6. Tutkimuksen seitsemäs eli viimeinen luku sisältää tutkimuksen yhteenvedon, jossa tehdään johtopäätöksiä saaduista tutkimustuloksista. Viimeinen luku sisältää myös pohdintaosuuden, jossa käsitellään tutkimuksen luotettavuutta ja sen onnistumista.

2 POISTOT YLEISESTI

Poisto tarkoittaa käsitteenä laskentatoimessa pitkävaikutteisen hankintamenon kirjaamista kuluksi vaikutusaikanaan. (Visma 2021). Poistojen avulla yritykset vähentävät siten pitkäaikaiseen käyttöön tarkoitetun käyttöomaisuuden hankintamenot verotuksessa (Määttänen 2019, 4).

2.1 Suunnitelman mukaiset poistot ja poistosuunnitelma

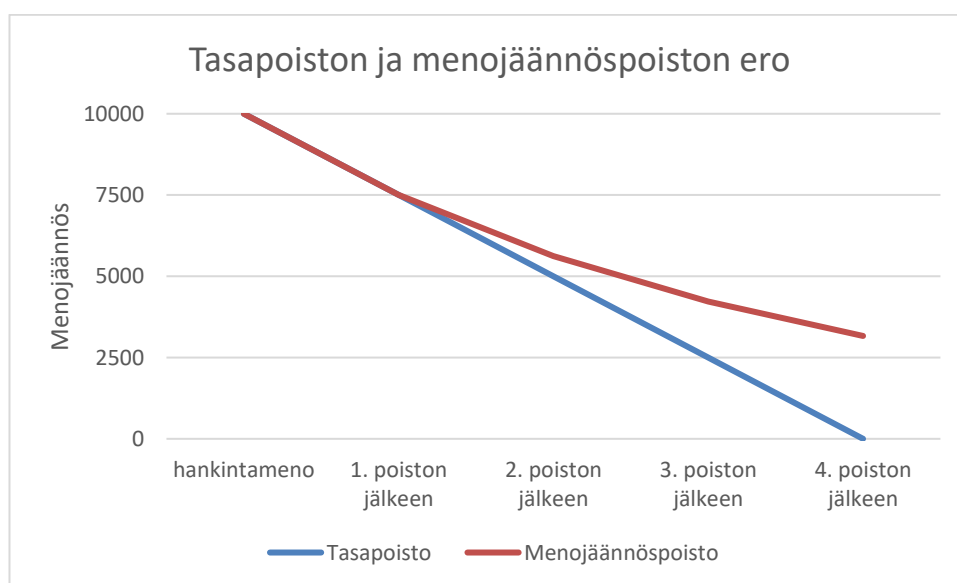
Suunnitelman mukaisella poistamisella tarkoitetaan rakennusten, kaluston ja muiden vastaavien hyödykkeiden hankintamenon kirjaamista kuluksi ennalta laaditun suunnitelman mukaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. (Tomperi 2019, 23). Suunnitelman mukaisten poistojen käsittelemistä kirjanpidossa ohjaa Kirjanpitolautakunnan (Kila) antama yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista. Tilinpäätöstä laadittaessa pysyvien vastaavien sekä aineellisten että aineettomien hyödykkeiden hankintamenot jaetaan taseeseen merkittävään aktiiviosaan ja tuloslaskelmassa vähennettävään poisto-osaan.

Poistot tulee yleensä tehdä etukäteen laaditun suunnitelman eli poistosuunnitelman, mukaan. Poistosuunnitelman perustana ovat poistokohteen tulonodotukset. Käytännössä kyse on ennustamisesta, kuinka nopeasti esimerkiksi tuotannossa käytettävän koneen arvioidaan kuluvan käytössä. Ennuste voi osoittautua virheelliseksi, jolloin mahdollisesti syntyy tarve muuttaa laadittua poistosuunnitelmaa myöhempinä tilikausina. Poistosuunnitelmaa laadittaessa on määriteltävä myös poistomenetelmä ja poisto aika. (Leppiniemi 2018.) Tyypillisiä poistoaikoja koneille ja kalustolle ovat esimerkiksi toimistokalusteissa kymmenen vuotta, atk-laitteissa neljä vuotta ja tuotantokoneissa kaksitoista vuotta. Poistomenetelmiä käsitellään tarkemmin seuraavassa alaluvussa. (Tomperi 2019, 27).

2.2 Yleisimmät poistomenetelmät

Tulevaisuuden ennakkointiin liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi ennakoidun tuloksen tai käytön mukaisen poistomenetelmän sijasta joudutaan tavallisesti turvautumaan kaavamaisiin, ajan kulumiseen perustuviin poistomenetelmiin. Tavallisimpia ajan kulumisen perusteella määräytyvistä poistoista ovat menojäännöspoistot ja tasapoistot. Poistomenetelmänä voidaan myös käyttää näiden menetelmien yhdistelmää. (Tomperi 2019, 27.)

Kirjanpitolaki sallii lähtökohtaisesti kaikkien poistomenetelmien soveltamisen, edellyttäen että kyseinen poistomenetelmä antaa riittävän ja oikean kuvan hyödykkeen taloudellisesta luonteesta, mutta elinkeinoverolaissa esitetään käytettäväksi vain kolmea poistomenetelmää, jotka ovat tasapoisto- ja menojäännöspoistomenetelmät sekä käyttöön perustuva poistomenetelmä. Poistomenetelmästä riippumatta koko hankintameno voidaan kuitenkin lopullisesti vähentää verotuksessa, joten menetelmä vaikuttaa vain vähennysoikeuden jaksottumiseen. (Kukkonen & Walden 2020, 143–144.)

Kuvio 1. Tasapoiston ja menojäännöspoiston ero.

Kuviossa 1 on esitetty tilanne, jossa Oy Yritys Ab on hankkinut uusia koneita ja laitteita 10 000 euron hankintahintaan. Kuviossa 1 nähdään ero kahden tavallisimman ajan kulumisen perusteella määräytyvien poistomenetelmien, eli tasapoistojen ja menojäännöspoistojen välillä.

Kuviossa 1 koneista ja laitteista tehdään elinkeinoverolain sallimat enimmäispoistot ennen lakimuutoksen voimaantuloa, 25 prosenttia yhden verovuoden aikana. Tasapoistomenetelmässä tehdään nimensä mukaisesti samansuuruiset poistot oletetun käyttöajan jokaisella laskentajaksona. Tasapoisto sopii liiketaloudellisesti perustellen erityisesti sellaisille hyödykkeille, joiden voidaan luonteensa perusteella katsoa tuottavan tuloja tasaisesti koko vaikutusaikanaan. (Kukkonen & Walden 2020, 143).

Menojäännöspoistomenetelmässä hankintahinnasta lasketaan tietty prosentti, joka kirjataan kuluksi laskentajaksonalle. Menojäännöspoistomenetelmässä kuten tasapoistomenetelmässäkin poistoprosentti pysyy koko ajan samana, mutta menojäännöspoistomenetelmässä poistoprosentti vain lasketaan joka kerta uusiksi jäljellä olevasta hankintahinnasta eli menojäännöksestä seuraavalle laskentajaksonalle. Erona tasapoistojen ja menojäännöspoistojen välillä on myös se, että tasapoistomenetelmässä poistojen euromääräinen suuruus pysyy koko ajan samana, kun taas menojäännöspoistomenetelmässä poistot ovat aluksi euromääräisesti suuria, mutta ne pienenevät koko ajan jäljellä olevan menojäännöksen pienentyessä, ja ne muodostavat alenevan eli geometris-degressiivisen poistosarjan, joka ei teoriassa pääty milloinkaan. (Kukkonen & Walden 2020, 143.)

2.3 Suunnitelman ylittävät tai alittavat poistot

Verotuksessa ei hyväksytä suurempia poistoja kuin verovelvollinen on verovuonna tai aikaisemmin tehnyt kirjanpidossaan. Niinpä verotuksessa hyväksyttävien enimmäispoistojen hyödyntäminen edellyttää usein suunnitelman ylittävien poistojen kirjaamista kirjanpidossa kirjanpitolain 5. luvun 12 §:n mukaan, jonka nojalla kirjanpitovelvollinen saa kirjata suunnitelman ylittäviä poistoja, jos siihen on verotusperusteinen syy. (L31.12.1997/1336). Tilinpäätöksessä tehtyjen yli- tai alipoistojen yhteismäärää nimitetään kokonaispoistoksi. (Tomperi 2019, 31.)

Taulukko 1. Elinkeinoverolain sallimien enimmäispoistojen hyödyntäminen tasa-poistomenetelmällä.

Verovuosi	Sumu-poisto	Sumu-meno-jäännös	EVL-poisto (50 %)	EVL-menojäännös	Yli-/alipoisto	Kertynyt poistoero
1	2500	7500	5000	5000	2500	2500
2	2500	5000	5000	0	0	
3	2500	2500	-			
4	2500	0	-			

Taulukossa 1 on esitetty esimerkkitalanne, jossa Oy Yritys Ab on hankkinut uusia koneita ja laitteita 10 000 euron hankintahintaan vuonna 2020. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään Oy Yritys Ab:n poistosuunnitelman mukaan tasapoistoina neljässä vuodessa verovuosina 2020–2023. Taulukossa 1 on esitetty laskelmat, kuinka paljon yrityksen on kirjattava yli -tai alipoistoa, jos se haluaa hyödyntää elinkeinoverolain lakimuutoksen myötä sallimia 50 prosentin enimmäispoistoja verovuosina 2020–2023. Taulukon 1 mukaan ensimmäisenä verovuonna tilinpäätökseen on kirjattava ylipoistoa elinkeinoverolain sallimien enimmäispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotuksen verran, eli 2500 euroa. Elinkeinoverolain sallimien enimmäispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen välistä eroa kutsutaan poistoeroksi. Käytännössä korotettuja poistoja hyödyntämällä

Oy Yritys Ab voi vähentää hankkimiensa koneiden ja laitteiden hankintahinnan verotuksessa nopeutetusti.

Taulukon 1 esimerkissä on tehty vain ylipoistoja. Ylipoistoista käytetään nimitystä poistoeron lisäys ja se kirjataan tuloslaskelmassa heikentämään tilikauden tulosta, kun vastaavasti kertynyt poistoero kirjataan taseen vastaavaa-puolelle tasetta vahvistamaan. Jos suunnitelman mukaiset olisivat olleet elinkeinoverolain sallimia suuremmat, olisi täytynyt kirjata alipoistoa. Alipoistoista käytetään nimitystä poistoeron vähennys ja se kirjataan tuloslaskelmassa päinvastoin kuin poistoeron lisäys eli tulosta parantamaan, koska kertynyttä poistoeroa puretaan tällöin taseesta pois. Alipoistoa ei kuitenkaan voida kirjata aikaisemmin tehtyjä kertyneitä ylipoistoja enempää. Usein elinkeinoverotuksen enimmäispoistot ovat ensimmäisinä käyttövuosina suunnitelman mukaisia poistoja suuremmat. Muutaman vuoden kuluttua tilanne kääntyy yleensä päinvastaiseksi ja suunnitelmapoisto on verotuksen poistoa suurempi. (Tomperi 2019, 31.)

3 KOROTETUT POISTOT

Korotettuja poistoja koskevia lakeja on ollut voimassa myös aiemmin. Verovuosia 2020–2023 koskevan lain soveltamisala poikkeaa aiemmista kuitenkin siinä, että se on rajattu koskemaan vain koneita ja laitteita. Korotettuja poistoja ei siten verovuosina 2020–2023 voi tehdä esimerkiksi rakennuksista. Verovuosia 2020–2023 koskevan lain soveltamisala poikkeaa aiemmista myös siinä, että lain soveltamisala ei rajoitu pelkästään tuotannollisessa toiminnassa käytettävään käyttöomaisuuteen, vaan korotetut poistot saa tehdä myös esimerkiksi palveluiden tuottamista varten hankitusta koneesta tai laitteesta. Lisäksi ensimmäistä kertaa korotetut poistot voi tehdä enintään neljän vuoden ajan aiempien lakien kahden vuoden sijaan. (Verohallinto. 2021.)

3.1 Määräaikainen lakimuutos verovuosille 2020–2023

1.1.2020 astui voimaan laki koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden korotetuista poistoista verovuosina 2020–2023. Edellä mainitusta laista käytetään jatkossa nimeä verohuojennuslaki. Korotetun poiston voivat tehdä kaikki elinkeinotoimintaa tai maataloutta harjoittavat verovelvolliset, esimerkiksi liikkeen- ja ammatinharjoittajat, avoimet yhtiöt, kommandiittiyhtiöt ja yhteisöt. (Verohallinto 2021.)

Verohuojennuslain 2 §:n mukaan elinkeinotoimintaa tai maataloutta harjoittavalla verovelvollisella on oikeus verotuksessa vähentää kalenterivuosina 2020–2023 käyttöön ottamiensa 2 §:ssä tarkoitettujen elinkeinotoiminnan tai maatalouden käytössä olevien koneiden, kaluston tai niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenoja tässä laissa säädetyllä tavalla. Lisäksi verohuojennuslain 2 §:n mukaan poiketen siitä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 30 §:ssä ja maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 8 §:ssä säädetään, uuden koneen, kaluston tai muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenoista verovuosina 2020–2023 tehtävät poistot saavat olla enintään 50 prosenttia koneen tai laitteen poistamatta olevasta hankintamenoista. Korotetun poiston saa tehdä sinä verovuonna, jona irtain käyttöomaisuus on otettu käyttöön, ja sitä seuraavina verovuosina tämän lain voimassaoloaikana. (L 1572/2019, 2 §.)

Verohuojennuslain 3 §:n mukaan hankintamenoista tehtävä poisto on vähennettävä kuluna myös verovelvollisen kirjanpidossa. Verotuksen toimittamista varten

verovelvollisen on esitettävä luotettava selvitys omaisuuden käyttöön ottamisen ajankohdasta. Irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenot on verovelvollisen kirjanpidossa eriteltävä siten, että ne ovat helposti erotettavissa muista menoista. (L 1572/2019, 3 §.)

3.2 Esimerkkejä edellytyksistä korotettujen poistojen tekemiselle

Tässä alaluvussa havainnollistetaan kahden esimerkin avulla tilanteita, joissa verohuojennuslain tarkoittamat korotetut poistot joko saadaan tehdä tai ei saada tehdä. Ensimmäisessä esimerkissä verohuojennuslain vaatimat edellytykset korotetun poiston tekemiselle täyttyvät ja korotetun poiston saa tehdä. Jälkimmäisessä esimerkissä on esitetty tilanne, jossa verohuojennuslain vaatimat edellytykset eivät kaikilta osin täyty eikä korotettuja poistoja siten saada myöskään tehdä.

Esimerkki

A Oy harjoittaa paperin valmistusta paperikoneella, joka on otettu kokonaisuudessaan käyttöön ennen 1.1.2020. A Oy hankkii 30.6.2021 paperikoneeseen uuden perälaatikon. Saako A Oy tehdä perälaatikosta verohuojennuslain mukaiset korotetut poistot?

Ratkaisu: A Oy saa tehdä perälaatikosta korotetut poistot, koska kysymyksessä oleva investointi liittyy tuotantoprosessin osan uusimiseen ja se on verohuojennuslain tarkoittama kone tai laite. Oikeus korotetun poiston tekemiseen ei kuitenkaan koske paperikoneen muita osia.

Kuvio 2. Esimerkki tilanteesta, jossa korotetut poistot saa tehdä. Mukailtu (Verohallinto 2021).

Esimerkki

Asunto-osakeyhtiö hankkii poistoilmalämpöpumpun 1.8.2021. Saako asunto-osakeyhtiö tehdä poistoilmalämpöpumpusta verohuojennuslain mukaiset korotetut poistot?

Ratkaisu: Asunto-osakeyhtiö ei saa tehdä poistoilmalämpöpumpusta korotettuja poistoja, koska se ei ole elinkeinotoiminnan tai maatalouden (pääasiallisessa) käytössä.

Kuvio 3. Esimerkki tilanteesta, jossa korotettuja poistoja ei saada tehdä. Mukailtu (Verohallinto 2021).

3.3 Korotettujen poistojen käsitteleminen kirjanpidossa

Kirjanpitolautakunnan (Kila) antaman pien- ja mikroyrityksiä koskevan yleisohjeen mukaan korotetut poistot voidaan käsitellä kirjanpidossa menojäännösmenetelmällä eli kirjaamalla ne suoraan kuluksi tai yritys voi käsitellä ne tasapoistoina suunnitelman ylittävinä poistoina poistoeron kautta, kuten Taulukon 1 esimerkissä on havainnollistettu. Tällöin hyödykkeille tai hyödykeryhmille vahvistetaan poistosuunnitelma niiden taloudellisen vaikutusajan mukaan. Suunnitelman mukainen poisto käsitellään tuloslaskelman poistona. Poisto, joka voidaan vähentää verotuksessa suunnitelmapoiston lisäksi, käsitellään ylipoistona eli poistoeron lisäyksenä. Poistoeroa puretaan, mikäli suunnitelmapoistot ylittävät verotuksessa hyväksytyt poistot. Kirjanpitolautakunnan antaman yleisohjeen mukaan suunnitelmapoistot poistoprosentteineen tulee ilmoittaa pien- ja mikroyrityksen liitetietoina. Kirjanpitolautakunnan lausunnossa edellytetään lisäksi pien- ja mikroyrityksiä käyttämään erillisiä tilejä tai kustannuspaikkoja tai muuta vastaavaa menettelyä hankinnoilta, joihin sovelletaan korotettuja poistoja. (Koponen 2020; Kirjanpitolautakunta 2020.)

4 KOROTETTUJEN POISTOJEN MERKITYS

Korotettuja poistoja tekemällä yritys voi vaikuttaa verotettavaan tuloon. Verohuojennuslailla on tarkoitus saada yrityksiä tekemään entistä enemmän aineellisia investointeja, mutta sitä, kuinka suuri vaikutus kyseisellä verohuojennuslailla on yritysten investointihalukkuuteen, on vaikea arvioida. Suomen matala yhteisöveroprosentti ja kansainvälisesti matalat korkotasot vähentävät suoraan korotettujen poistojen tekemisestä saatavia hyötyjä yrityksille.

4.1 Yhteisövero ja lykätty verotus

Korotettujen poistojen merkitykseen suuresti vaikuttava tekijä on yhteisöveroprosentti. Yhteisöveroprosentti määrää, kuinka paljon tietyn suuruinen poisto vaikuttaa yhteisöveroon. Mitä korkeampi yhteisöveroprosentti on, sitä suurempi merkitys poistoilla on. (Määttänen 2019, 5). Suomessa yhteisöveron suuruus vuonna 2021 on 20 prosenttia, mikä on suhteellisen matala, ja vähentää korotetun poiston tekemisestä saatavia yrityksiä hyödyttäviä vaikutuksia. (Veronmaksajain Keskusliitto ry. 2021).

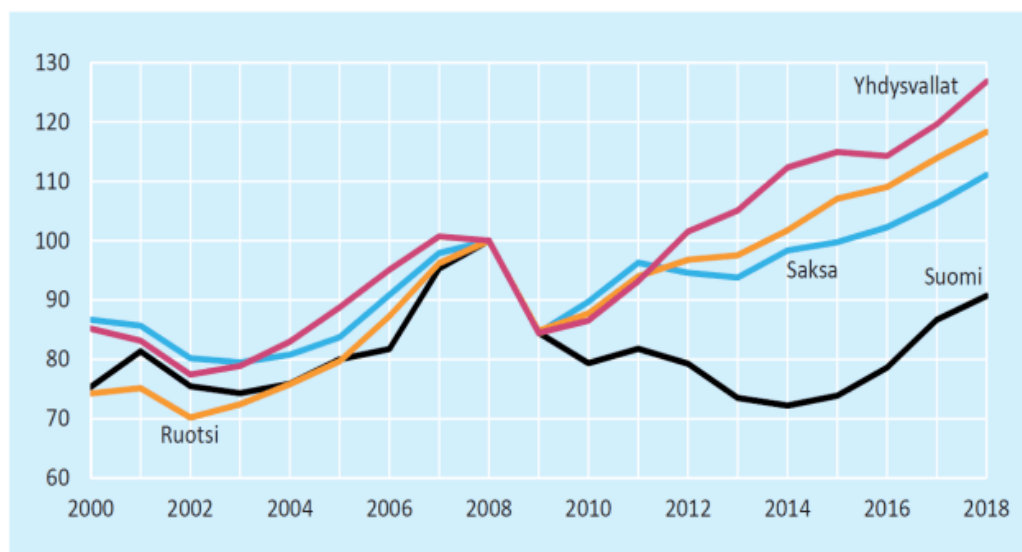
Korotetut poistot merkitsevät yritysten kannalta lykättyä verotusta, sillä voittoa tekevien yritysten osalta korotetut poistot pienentävät verotettavaa tulosta ainakin investointivuonna. (Määttänen 2019, 5). Korotettuja poistoja tekemällä voidaan siis pienentää verotettavaa tuloa vuosina, jolloin niitä tehdään, mutta yrityksen maksettavaksi tulevan veron kokonaismäärään sillä ei ole vaikutusta, ainoastaan yhteisöveron eli yhteisön tuloveron maksamisen ajankohtaa voidaan tällä tavoin siirtää myöhemmäksi. Väliaikaisesta verohuojennuslaista on kuitenkin siinä mielessä apua yrityksille, että sen avulla yrityksillä on mahdollisuus siirtää veron maksamista myöhempään ajankohtaan, mikä on yritysten kannalta yleensä hyvä asia yrityksen rahatilanteesta hieman riippuen.

4.2 Yritysten investointihalukkuus

Asiantuntijat ovat suhtautuneet melko varovaisesti korotettujen poistojen vaikutukseen yritysten investointipäätöksissä. Muun muassa Palkansaajien tutkimuslaitoksen (PT) johtaja Elina Pyökkänen ei usko, että niin sanotuista tuplapoistoista olisi investointien kirittäjäksi. Hänen mukaansa samaa konstia on kokeiltu Suomessa aikaisemminkin eikä siitä ole saatu paljonkaan hyötyä. Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen eli Etlan tutkijan Niku Määttäsen mukaan ulkomailta on kuitenkin saatu näyttöä, että korotetuilla poistoilla voi olla yllättävänkin iso vaikutus yritysten investointeihin. (Ilkka-Pohjalainen 2019.)

Yhdysvaltalais tutkimuksen mukaan Yhdysvaltojen liittohallituksen vuonna 2002 ja uudelleen vuonna 2008 käyttöönottamat niin kutsutut kiihdytetyt poistot koskien uusia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat lisänneet yritysten tekemien investointien määrää merkittävästi. Isossa-Britanniassa vuonna 2004 toteutettu uudistus, jossa ensimmäisen vuoden eli investoinnin toteuttamisvuoden poisto-oikeuksia nostettiin keskisuurilla yrityksillä kone- ja laiteinvestointien osalta 25 prosentista 40 prosenttiin lisäsi Maffinin ym. (2019) saamien tutkimustulosten mukaan aineellisia investointeja noin 11 prosenttia. (Määttäsen 2019, 10.)

Yksityisten investointien (pl. asuinrakennukset) määrä, 2008 = 100

Lähde: OECD.

Kuvio 4. Yksityisten investointien määrän kehittyminen Suomessa verrattuna Yhdysvaltoihin, Saksaan ja Ruotsiin. (Hetemäki 2019, 5).

Kuviosta 4 nähdään, että suomalaisten yritysten investoinnit ovat jääneet jälkeen kansainvälisestä kehityksestä vuoden 2008 finanssikriisin puhkeamisen jälkeen. Kuvion 4 mukaan korotetulle poisto-oikeudelle olisi käyttötarvetta suomalaisissa yrityksissä, jotta suomalaisten yritysten investointien määrä saataisiin vertailumaiden tasolle tai ainakin lähemmäksi sitä. Kuviosta 4 kuitenkin havaitaan myös, että esimerkiksi vuosina 2009–2010 käytössä olleet tuotannollisten investointien korotetut poisto-oikeudet eivät ole suoraan lisänneet investointien määrää, vaan vuosina 2009–2010 investointien määrä on ollut Suomessa laskusuunnassa. Vuoden 2014 jälkeen yritysten investointien määrä on kuitenkin Suomessa ollut Kuvion 4 mukaan noususuunnassa. Yhdysvallat on onnistunut Kuvion 4 mukaan vertailumaista nostamaan eniten investointien määrää vuoden 2008 finanssikriisin jälkeen, mitä voi osaltaan selittää aikaisemmin mainitut Yhdysvaltojen eri osavaltioissa vuodesta 2008 alkaen käytössä olleet niin kutsutut kiihdytetyt poistot.

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tutkimus toteutettiin syksyllä 2021. Tutkimusmenetelmänä käytettiin kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää. Tarkemmin määritellen tehtiin kokonaistutkimus, jossa tutkijan mielenkiinto kohdistuu samalla painoarvolla koko tutkimuksen perusjoukkoon, eli tässä tutkimuksessa taloushallinnon ammattilaisiin. (Jyväskylän yliopisto. Kokonaistutkimus, otanta ja harkinnanvarainen näyte. 2015). Kvantitatiivinen tutkimus toteutettiin sähköisellä kyselylomakkeella, joka lähetettiin kahden eri tilitoimiston taloushallinnon asiantuntijoille. Kyselylomake löytyy tämän opinnäytetyön lopusta (LIITE 1). Kyselylomakkeen avulla oli tarkoitus saada vastauksia alaluvussa 1.1 esitettyihin tutkimuskysymyksiin.

5.1 Aineiston keruu

Kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa tiedonkeruumenetelmänä käytettävä tutkimuslomake on se väline, jolla aineisto kerätään kohderyhmältä eli niiltä, jotka kuuluvat ilmiön piiriin. Tutkimuslomake koostuu erilaisista kysymyksistä, joilla halutaan kerätä yksityiskohtaista numeraalista tietoa ilmiöstä. (Kanonen 2010, 74). Aineisto kerättiin Google Forms -lomakkeen avulla. Lomake nivoutuu opinnäytetyön teoriaan, jonka pohjalta tutkimuskysymykset lomakkeeseen laadittiin.

5.2 Kyselytutkimus

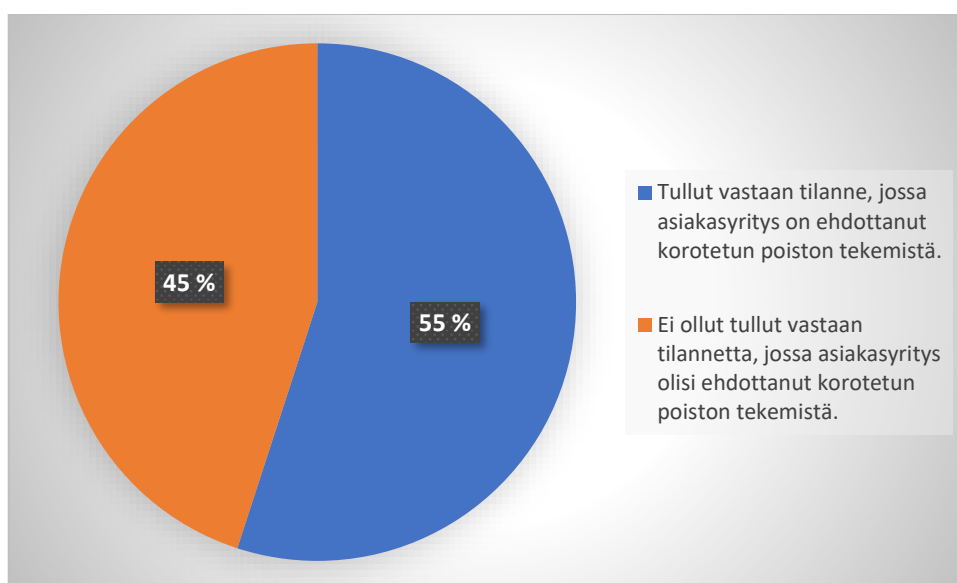
Opinnäytetyön kyselylomake lähetettiin kahden keskisuomalaisen tilitoimiston yhteensä viidellekymmenellekuudelle taloushallinnon asiantuntijalle, joista kaksikymmentä vastasi kyselyyn, eli vastausprosentiksi muodostui 35,7 %. Kyselylomake sisältää viisi monivalintakysymystä, joissa vastausvaihtoehtoina olivat kolmessa kysymyksessä kaksi vaihtoehtoa; myöntävä tai kieltävä vastaus sekä kahdessa kysymyksessä Likertin 1–5 asteikon vastausvaihtoehdot, jossa asteikon ääripäät edustavat vastakkaisia kantoja arvioitavaan väittämään. (Vainikainen 2021).

Kyselylomakkeen viimeinen kysymys oli avoin kysymys, johon vastaaja pystyi halutessaan tarkentamaan jotain kohtien 1–5 vastauksista.

6 TUTKIMUSTULOKSET

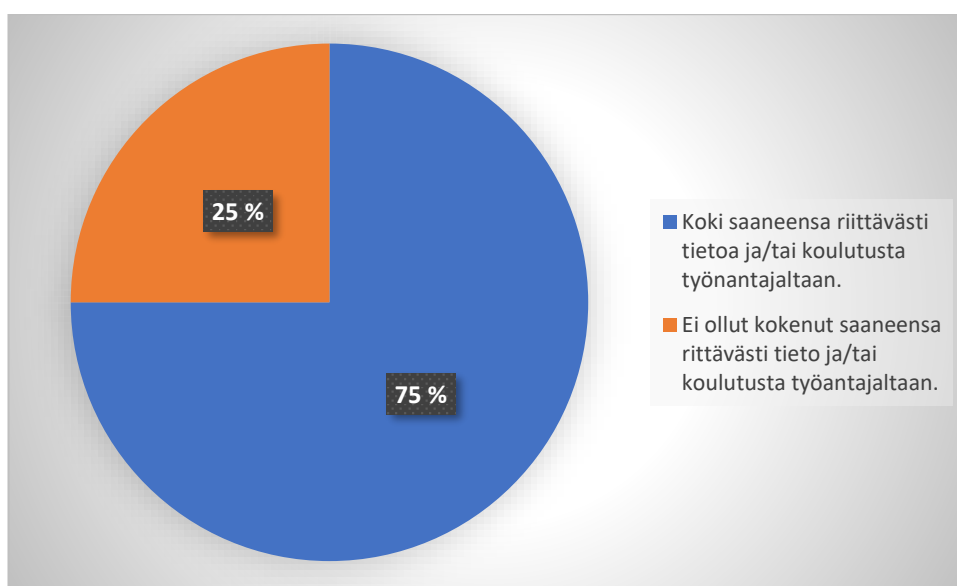
Tässä luvussa käydään tutkimustulokset läpi kysymys kerrallaan kyselylomakkeen mukaisessa järjestyksessä. Kvantitatiivisen tutkimuksen tulokset esitetään erilaisina taulukkoina ja tunnuslukuina. (Kananen 2010, 103).

Kyselylomakkeen ensimmäisessä kysymyksessä kysyttiin taloushallinnon ammattilaisilta, ovatko he tietoisia tammikuussa 2020 voimaan astuneesta väliaikaisesta lakimuutoksesta. Vastaajista 100 % olivat tietoisia kyseisestä verohuojennuslaista.

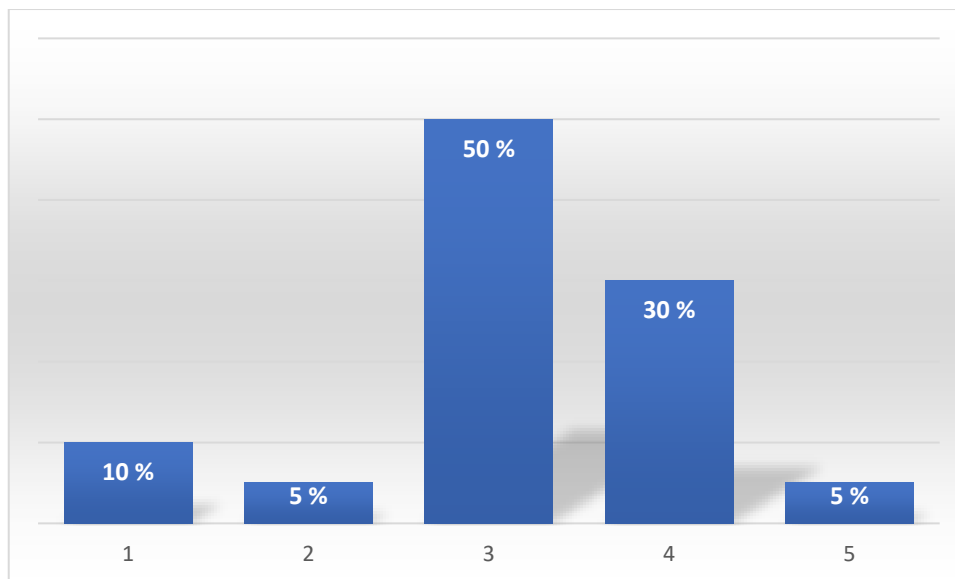
Kuvio 5. Asiakasyritysten ehdotukset korotettujen poistojen tekemisestä uudesta kone- tai laiteinvestoinnista verovuosina 2020–2023.

Yllä olevan kuvion 5 kysymys oli, että ” Onko sinulle tullut vastaan tilannetta, jossa asiakasyritys olisi ehdottanut korotetun poiston tekemistä uudesta kone- tai laiteinvestoinnista verovuosina 2020–2023?”. Kuten kuviosta nähdään, niin vastaajista 55 %:lle oli tullut työssään vastaan tilanne, jossa asiakasyritys oli ehdottanut korotetun poiston tekemistä väliaikaisen verohuojennuslain nojalla. Vastaajista 45 %:lle ei ollut tullut työssään vastaan tilannetta, jossa asiakasyritys olisi ehdottanut korotetun poiston tekemistä.

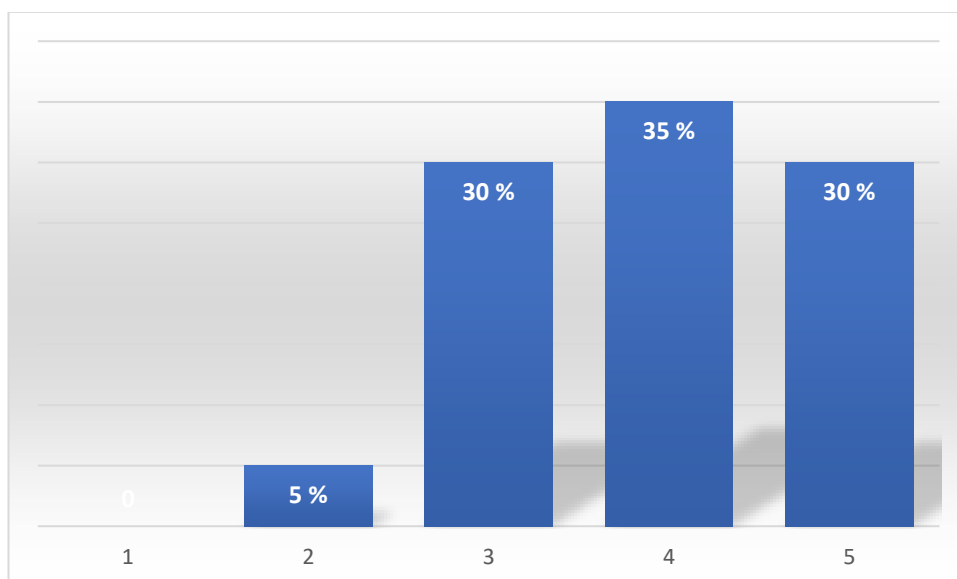
Kuvio 6. Taloushallinnon ammattilaisten työnantajaltaan saama koulutus ja tieto korotetuista poistoista.

Yllä olevan Kuvion 6 kysymys oli, että: ” Koetko saaneesi riittävästi tietoa ja/tai koulutusta korotettuihin poistoihin liittyen työnantajaltasi, esimerkiksi niiden käsittelemisestä kirjanpidossa?” Kuten Kuviosta 6 nähdään, niin vastaajista 75 % koki saaneensa riittävästi tietoa tai koulutusta korotettujen poistojen käsittelemisestä esimerkiksi kirjanpidossa työnantajaltaan. 25 % vastaajista oli sitä mieltä, että ei ollut saanut työnantajaltaan riittävästi tietoa tai koulutusta asiaan liittyen.

Kuvio 7. Korotetun poistomahdollisuuden hyödyllisyys taloushallinnon ammattilaisten näkökulmasta.

Yllä olevan Kuvion 7 kysymys kuului, että: ” Kuinka hyödylliseksi koet korotetun poistomahdollisuuden hyödyntämisen taloushallinnon asiantuntijan näkökulmasta?” Vastausvaihtoehdot tähän kysymykseen olivat Likertin asteikon mukaiset välillä 1–5, jossa 1 tarkoittaa ”en lainkaan hyödylliseksi”, ja 5 tarkoittaa ”erittäin hyödylliseksi”. Kuvioista 7 nähdään, että vastaajista 80 % oli valinnut vastausvaihtoehdon 3 tai 4, ja keskiarvoksi korotettujen poistojen tekemisen hyödyllisyydeksi taloushallinnon asiantuntijan näkökulmasta saatiin 3,2. Yksi vastaajista oli tarkentanut sanallisesti vastaustaan, jossa perusteli, miksi oli valinnut vastausvaihtoehdon 1 = ”en lainkaan hyödylliseksi”. Vastausvaihtoehdon 1 valinnee mukaan ”taloushallinnon asiantuntijalle ei korotettujen poistojen hyödyllisyydellä ole merkitystä, sillä kirjanpitäjät toimivat asiakkaiden päätösten mukaisesti.”

Kuvio 8. Korotetun poistomahdollisuuden hyödyllisyys asiakasyrityksen kannalta.

Yllä olevan Kuvion 8 kysymys oli, että: ” Kuinka hyödylliseksi koet korotetun poistomahdollisuuden hyödyntämisen asiakasyrityksen kannalta?” Vastausvaihtoehdot tähän kysymykseen olivat samat kuin edellisessä kysymyksessä eli Likertin asteikon mukaiset välillä 1–5, jossa 1 tarkoittaa ”en lainkaan hyödylliseksi”, ja 5 tarkoittaa ”erittäin hyödylliseksi”. Keskiarvoksi korotettujen poistojen tekemisen hyödyllisyydeksi asiakasyrityksen kannalta saatiin 3,9.

Kyselylomakkeen viimeinen kysymys oli kaikille vastaajille vapaaehtoinen avoin kysymys, niin sanottu ”vapaa sana” -kysymys, johon pystyi halutessaan myös tarkentamaan sanallisesti jotain monivalintakysymysten vastauksista. Yhteenvetona viimeisen vapaaehtoisen kysymyksen vastauksista voidaan todeta, että taloushallinnon ammattilaiset pitävät korotettujen poistojen tekemistä työläänä, ja että se on aiheuttanut paljon lisätyötä suhteessa saatuun hyötyyn nähden.

7 TUTKIMUKSEN YHTEENVETO

Tässä luvussa käsitellään johtopäätöksiä ja arvioidaan tutkimuksen luotettavuutta, eettisyyttä ja sen onnistumista. Tutkimuksen tavoitteena oli kuvata, mitä kaksinkertaistettu poistomahdollisuus käytännössä tarkoittaa ja saada kahdelle taloushallintoalan yritykselle tehtävän kyselyn avulla tuloksia siitä, onko korotettuja poistoja koskeva määräaikainen lakimuutos ollut hyödyllinen.

7.1 Johtopäätökset

Tutkimuskysymykset olivat määritelty seuraavasti:

1. Ovatko taloushallinnon ammattilaiset tietoisia tammikuussa 2020 voimaan astuneesta lakimuutoksesta, jonka mukaan uusista kone- ja laiteinvestoinneista voi tehdä kaksinkertaiset poistot verovuosina 2020–2023?
2. Ovatko asiakasyritykset ehdottaneet korotettujen poistojen tekemistä taloushallinnon ammattilaisille?
3. Kokevatko taloushallinnon ammattilaiset saaneensa riittävästi tietoa ja/tai koulutusta korotettuihin poistoihin liittyen työntajaltaan, esimerkiksi niiden käsittelemisestä kirjanpidossa?
4. Kuinka hyödyllisenä taloushallinnon ammattilaiset pitävät hallituksen lanseeraamaa tuplapoistomahdollisuutta koskien uusia kone- ja laiteinvestointeja verovuosina 2020–2023 omasta ja asiakasyritysten näkökulmasta?

Tutkimuskysymyksiin pyrittiin saamaan vastauksia taloushallinnon ammattilaisille lähetetyn kyselyn avulla. Ensimmäiseen kysymykseen kaikki vastaajat vastasivat myöntävästi, eli he olivat tietoisia lakimuutoksesta, jonka mukaan uusista kone- ja laiteinvestoinneista voi tehdä korotetut poistot verovuosina 2020–2023. Taloushallinnon ammattilaisten hyvä tietoisuus kyseisestä lakimuutoksesta oli ennustettavissa, sillä he ovat yleensä hyvin tietoisia alaan liittyvistä lakimuutoksista.

Toiseen tutkimuskysymykseen liittyen yritysten halukkuuteen hyödyntää korotettuja poistoja pyrittiin saamaan vastaus kyselylomakkeen toisella kysymyksellä,

jolla selvitettiin, ovatko asiakasyritykset olleet aktiivisia ehdottamaan korotettujen poistojen hyödyntämistä. Vastaajista 55 %:lle oli työssään tullut vastaan tilanne, jossa asiakasyritys oli ehdottanut korotetun poiston tekemistä. Yli puolelle vastaajista asiakasyritys oli siis ehdottanut korotetun poiston tekemistä, josta voidaan päätellä, että taloushallinnon ammattilaisten ohella myös yritykset ovat hyvin tietoisia mahdollisuudesta hyödyntää korotettuja poistoja uusista kone- ja laiteinvestoinneista. Kyselylomakkeen toisen kysymyksen vastauksista voidaan päätellä lisäksi, että yrityksillä on myös halukkuutta tehdä korotetut poistot verohuojennuslain tarkoittamista uusista kone- ja laiteinvestoinneista.

Kolmas tutkimuskysymys liittyi taloushallinnon ammattilaisten työnantajaltaan saaman koulutukseen ja tietoon koskien korotettuja poistoja ja niiden käsittelemistä esimerkiksi kirjanpidossa. Vastaajista 75 % koki saaneensa sitä riittävästi, ja vastaavasti 25 % vastaajista oli sitä mieltä, ettei ollut saanut riittävästi koulutusta tai tietoa. Vastauksista voidaan päätellä, että taloushallintoalan yrityksissä työntekijöiden työntekoon vaikuttavista lakimuutoksista ollaan hyvin tietoisia, ja henkilökuntaa koulutetaan tai tiedotetaan ajankohtaisten muutosten osalta hyvin.

Viimeiseen tutkimuskysymykseen koskien korotettujen poistojen hyödyllisyyttä taloushallinnon ammattilaisten näkökulmasta sekä asiakasyritysten kannalta, pyrittiin saaman vastaus kyselylomakkeen kahdella Likertin 1–5-asteikon mukaisilla monivalintakysymyksillä, jossa vastausvaihtoehto 1 tarkoittaa ”en lainkaan hyödylliseksi” ja 5 tarkoittaa ”erittäin hyödylliseksi.” Korotettujen poistojen hyödyllisyyden keskiarvoksi saatiin asiakasyritysten kannalta 3,9 ja taloushallinnon ammattilaisten näkökulmasta 3,2. Saaduista tuloksista voidaan päätellä, että kyseistä verohuojennuslakia pidetään hyödyllisenä, mutta taloushallinnon ammattilaiset suhtautuvat siihen melko neutraalisti pitäen asiakasyritysten kannalta sitä kuitenkin hyödyllisenä.

7.2 Tutkimuksen luotettavuus

Määrällisessä tutkimuksessa käytetään luotettavuuden varmennuksessa kahta käsitettä: reliabiliteettia ja validiteettia. Reliabiliteetti tarkoittaa tutkimustulosten pysyvyyttä eli sitä, että jos tutkimus toistetaan, saadaan samat tulokset. Validiteetti puolestaan tarkoittaa sitä, että tutkitaan oikeita asioita. Molemmissa käsitteissä on alakäsitteitä. (Kananen 2010, 128). Validiteetin alalajeista ehkä tärkein on ulkoinen validiteetti, sillä määrällinen tutkimus pyrkii yleistämään ja ulkoinen validiteetti mittaa tutkimustulosten yleistettävyyttä. Yleistettävyys tarkoittaa sitä, että tutkimustulokset pätevät samanlaisissa tilanteissa. (Kananen 2010, 129).

Tässä tutkimuksessa havaintoyksiköiden määrä jäi alle sadan, jolloin kaikki havaintoyksiköt voidaan ottaa mukaan ja tehdä kokonaistutkimus. Kokonaistutkimuksessa tutkitaan kaikki eikä ulkoisesta validiteetista tarvitse kantaa huolta. (Kananen 2010, 129). Määrällisessä tutkimuksessa reliabiliteetin todentaminen on yksinkertaista, sillä tutkimuksen vaiheet voidaan toistaa, mutta opinnäytetyössä ei ole järkevää lähteä tekemään uusintamittauksia tulosten pysyvyyden osoittamiseksi. (Kananen 2010, 131).

Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttavia asioita ovat, esimerkiksi kyselyn vastausprosentti ja tutkimuksessa käytettävät lähteet. Tutkimuksen vastausprosentti 35,7 % on tyypillinen vastausprosentti nettikyselylle, joissa se on usein alhainen. Tutkimustulosten luotettavuutta olisi lisännyt, jos vastausprosentti olisi ollut korkeampi. Tutkimustulosten luotettavuutta kuitenkin parantaa se, että tutkimustuloksia ei tarvinnut laskea manuaalisesti, vaan ne olivat saatavilla suoraan Google Forms -sivuston kautta. Opinnäytetyössä pyrittiin lisäksi käyttämään mahdollisimman luotettavia ja ajankohtaisia lähteitä lähdekritiikki huomioiden tutkimustulosten luotettavuutta parantamaan.

Tärkeimpänä tekijänä tutkimuksen luotettavuuteen ja laatuun vaikuttavana tekijänä ovat kuitenkin kysymykset. Kysymysten toimivuus ja hyvyys tiedon kerääjinä riippuu Kananen (2010, 94.) mukaan kolmesta seikasta, jotka ovat: ”1) Vastaaja

ymmärtää kysymykset oikein. 2) Vastaajalla on kysymysten edellyttämä tieto. 3) Vastaaja haluaa antaa kysymyksiin liittyvän tiedon.” Jokaisen kolmen edellytyksen tulee täytyä jokaisessa kysymyksessä, jotta kyselytutkimus onnistuisi, minkä vuoksi tämän opinnäytetyön kysely suunnattiin taloushallinnon ammattilaisille, sillä vain heillä oli tarvittavat tiedot kyselyyn vastaamiseksi.

7.3 Eettiset kysymykset

Eettisesti hyvä tutkimus edellyttää, että tutkimuksenteossa noudatetaan hyvää tieteellistä käytäntöä. Hyvän tieteellisen käytännön noudattamiseen kuuluu ohjeiden mukaan muun muassa rehellisyyttä, yleistä huolellisuutta ja tarkkuutta tutkimustyön kaikissa vaiheissa. Lähtökohtana tutkimuksessa tulee olla ihmisarvon kunnioittaminen. Ihmisten itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan antamalla ihmisille mahdollisuus päättää, haluavatko he osallistua tutkimukseen. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 23–25.) Eettiset kysymykset on otettu tässä tutkimuksessa huomioon noudattamalla hyvää tieteellistä käytäntöä, kunnioittamalla muiden tutkimustöitä ja viittaamalla niihin oikeaoppisesti yleistä tarkkuutta ja huolellisuutta noudattaen. Ihmisarvon kunnioittaminen on otettu tässä tutkimuksessa huomioon siten, että kyselyyn vastaaminen tapahtui anonymisti ja siitä oli informoitu vastaajia etukäteen saatekirjeessä.

7.4 Pohdinta

Tutkimuksen tavoitteena oli kuvata, mitä korotettu poistomahdollisuus käytännössä tarkoittaa ja selvittää, miten hyödyllisinä se koetaan taloushallinnon ammattilaisten omasta näkökulmasta ja toisaalta asiakasyritysten kannalta. Tutkimuksen teoriaosuus onnistui mielestäni hyvin, ja teoriaosuuden lukemalla saa hyvän yleiskäsityksen poistoista ja korotetuista poistoista. Myös tutkimustuloksia saatiin, joiden perusteella korotettua poistomahdollisuutta koskien uusia kone- ja laiteinvestointeja verovuosina 2020–2023 pidetään taloushallinnon ammattilaisten keskuudessa hyödyllisinä varsinkin asiakasyritysten kannalta. Perusjoukko eli

tutkittavien määrä olisi voinut olla suurempi, mutta toisaalta silloin vastausprosentti olisi voinut jäädä saatua pienemmäksi. Saatuja tutkimustuloksia ei voida kuitenkaan pitää reliabiliteetiltaan kovin hyvinä, sillä vastausmäärä jäi melko pieneksi.

Ehdotus jatkotutkimusaiheeksi olisi tutkia, miksi yritykset tekevät korotettuja poistoja, ja onko väliaikaisilla verohuojennuslaeilla poistoihin liittyen ollut lisäävää vaikutusta yritysten investointimääriin.

LÄHTEET

Grönberg, S. 2015. Tekevätkö yritykset korotettuja poistoja? Viitattu 18.2.2021.

https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/148802/muistiot_48.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Hetemäki, M. 2019. Investointien edistäminen. Viitattu 28.9.2021. [https://valtio-](https://valtio-neuvosto.fi/documents/10184/321857/investointien_edistaminen_hetemaki_07102019)

[neuvosto.fi/documents/10184/321857/investointien edistaminen hetemaki_07102019](https://valtio-neuvosto.fi/documents/10184/321857/investointien_edistaminen_hetemaki_07102019)

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. Helsinki. Tammi.

Ilkka-Pohjalainen. Lintilä haluaa Rosbergin formuloiden "turbonapin" investointeihin, mutta asiantuntijat eivät odota kovin suuria riihessä päätetyiltä yritysten tup-

lapoistoilta. 2019. Viitattu 19.3.2021. [https://ilkkapohjalainen.fi/uutiset/koti-](https://ilkkapohjalainen.fi/uutiset/kotimaa/lintila-haluaa-rosbergin-formuloiden-turbonapin-investointeihin-mutta-asi-antuntijat-eivat-odota-kovin-suuria-riihessa-paatetyilta-yritysten-tuplapoistoilta-1.3092193)

[maa/lintila-haluaa-rosbergin-formuloiden-turbonapin-investointeihin-mutta-asi-antuntijat-eivat-odota-kovin-suuria-riihessa-paatetyilta-yritysten-tuplapoistoilta-1.3092193](https://ilkkapohjalainen.fi/uutiset/kotimaa/lintila-haluaa-rosbergin-formuloiden-turbonapin-investointeihin-mutta-asi-antuntijat-eivat-odota-kovin-suuria-riihessa-paatetyilta-yritysten-tuplapoistoilta-1.3092193)

Jyväskylän yliopisto. Kokonaistutkimus, otanta ja harkinnanvarainen näyte. 2015.

Viitattu 5.10.2021. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineistonhankintamenetelmat/kokonaistutkimus-otanta-ja-harkinnanvarainen-naeyte>

Jyväskylän yliopisto. Määrällinen tutkimus. 2015. Viitattu 6.4.2021.

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus>

Kananen, J. 2010. Opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Tampereen Yliopistopaino – Juvenes Print.

Kari, S. 2012. Miksi yritykset eivät reagoi korotettuihin poistoihin? Viitattu 18.2.2021. https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/148842/muis-tiot_22.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Kirjanpitolautakunta. 2020. Omaehtoinen lausunto verohuojennuspoistojen soveltuvuudesta suunnitelmapoistoiksi pien- tai mikroyrityksessä. Viitattu 21.9.2021. <https://kirjanpitolautakunta.fi/-/omaehtoinen-lausunto-verohuojennuspoistojen-soveltuvuudesta-suunnitelmapoistoiksi-pien-tai-mikro-yrityksessa>

Koponen, S. 2020. Korotetut poistot vuosille 2020–2023. Viitattu 22.9.2021. <https://tilisanomat.fi/kirjanpito/korotetut-poistot-vuosille-2020-2023>

Kukkonen, M. & Walden, R. 2020. Elinkeinoverolaki käytännössä. Helsinki. Alma Talent.

Leppiniemi, J. 2018. Poistosuunnitelman muuttaminen. Viitattu 19.2.2021. <https://tilisanomat.fi/kirjanpito/poistosuunnitelman-muuttaminen>

L 1572/2019, 1§-4§. Laki koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden korotetuista poistoista verovuosina 2020–2023. Finlex. Viitattu 18.2.2021. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20191572>

L 30.12.1997/1336. Kirjanpitolaki. Finlex. Viitattu 22.9.2021. <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336#L5P12>

Määttänen, N. 2019. Etlä. Hallituksen esityksestä laiksi kone- ja laiteinvestointien korotetuista poistoista verovuosina 2020–2023. Viitattu 23.3.2021. <https://www.etla.fi/ajankohtaista/lausunnot/valtiovarainministeriolle-hallituksen-esityksesta-laiaksi-kone-ja-laitein-vestointien-korotetuista-poistoista-verovuosina-2020-2023/>

Tomperi, S. 2019. Kehittyvä kirjanpitolaito. Helsinki. Edita.

Vainikainen, J. Likert-asteikko kyselyssä. 2021. Viitattu 21.9.2021
<https://www.zef.fi/fi/blogi/likert-asteikko>

Verohallinto. Koneiden ja laitteiden korotetut poistot verovuosina 2020–2023. 2021. Viitattu 22.9.2021. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-haku-sivu/82959/koneiden-ja-laitteiden-korotetut-poistot-verovuosina-2020-20232/>

Veronmaksajain Keskusliitto ry. 2021. Viitattu 21.9.2021 <https://www.veronmaksajat.fi/luvut/Tilastot/Tuloverot/Yhteisoverotus/#0bd977af>

Visma. 2021. Poisto - Mikä on poisto? Viitattu 21.9.2021.
<https://www.visma.fi/epasseli/kirjanpidon-sanakirja/p/poisto/>

LIITTEET

LIITE 1

Oletko tietoinen vuonna 2020 voimaan astuneesta lakimuutoksesta, jonka mukaan uusista kone- ja laiteinvestoinneista tai muusta niihin verrattavasta irtaimesta käyttöomaisuudesta saa tehdä korotetut poistot eli ns. tuplapoistot verovuosina 2020-2023? *

- Kyllä olen.
- En ole.

Onko sinulle tullut vastaan tilannetta, jossa asiakasyritys olisi ehdottanut korotetun poiston tekemistä uudesta kone- tai laiteinvestoinnista verovuosina 2020-2023? *

- Kyllä on.
- Ei ole.

Koetko saaneesi riittävästi tietoa ja/tai koulutusta korotettuihin poistoihin liittyen työnantajaltasi, esimerkiksi niiden käsittelemisestä kirjanpidossa? *

- Kyllä, olen saanut riittävästi.
- En ole saanut riittävästi.

4. Kuinka hyödylliseksi koet korotetun poistomahdollisuuden hyödyntämisen kirjanpitäjän / taloushallinnon asiantuntijan näkökulmasta? *

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En lainkaan hyödylliseksi	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin hyödylliseksi

5. Kuinka hyödylliseksi koet korotetun poistomahdollisuuden hyödyntämisen asiakasyrityksen kannalta? *

Merkitse vain yksi soikio.

	1	2	3	4	5	
En lainkaan hyödylliseksi	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin hyödylliseksi

6. Vapaa sana. Tähän kohtaan voi myös halutessaan tarkentaa sanallisesti jotain aikaisemman kohdan vastauksista.
